

Phẩm 9: CÙ-ĐÀM-DI ĐẾN XIN ĐỨC PHẬT XUẤT GIA LÀM TỖ-KHEO-NI

Bấy giờ Đức Phật cùng một ngàn hai trăm năm mươi vị đại Tỳ-kheo Tăng đến trụ tại tinh xá dòng họ Thích, nước Ca-duy-la-vệ. Khi ấy Đại Ái Đạo Cù-đàm-di đi tới chỗ Phật ngự, cúi đầu kính lạy rồi đứng qua một bên, chắp tay bạch:

–Con nghe người nữ tinh tấn tu học có thể đạt được bốn đạo quả Sa-môn nên mong được nhận lãnh giáo pháp và giới luật của Đức Phật. Con ở tại nhà luôn nuôi dưỡng lòng tin nay mong được rời khỏi đời sống gia đình học đạo.

Đức Phật dạy:

–Hãy thôi đi! Cù-đàm-di, thật không an lạc cho nữ giới khi phải khép mình vào trong giáo pháp và giới luật của Ta, vận pháp y và sống trọn đời Phạm hạnh thanh tịnh giải thoát.

Cù-đàm-di thỉnh cầu đến ba lần nhưng Đức Phật vẫn không chấp thuận nên bà đến trước Đức Phật đánh lễ, nhiễu quanh rồi ra về.

Sau đó không lâu, Đức Phật cùng các vị đại Tỳ-kheo Tăng từ tinh xá dòng họ Thích đi vào thành Ca-duy-la-vệ. Nghe tin Đức Phật và các vị đệ tử theo sau vào thành, Đại Ái Đạo trong lòng vô cùng mừng vui vội đến chỗ Đức Thế Tôn, cúi đầu lạy dưới chân Ngài, thỉnh cầu lần nữa:

–Con nghe người nữ tinh tấn học đạo có thể chứng đắc bốn đạo quả Sa-môn nên nguyện được lãnh nhận giáo pháp và giới luật của Đức Phật. Con ở tại nhà luôn có niềm tin với Phật pháp, nay mong muốn được xuất gia học đạo.

Đức Phật dạy:

–Nên thôi đi! Cù-đàm-di, thật không an lạc cho người nữ khi phải khép mình vào trong giáo pháp và giới luật của Ta, vận pháp phục và sống trọn đời Phạm hạnh thanh tịnh giải thoát.

Đại Ái Đạo ba lần cầu khẩn nhưng Ngài vẫn không chấp nhận nên đến trước đánh lễ, nhiễu quanh Đức Thế Tôn rồi ra về.

Đức Phật cùng các vị Tỳ-kheo ở lại nước Ca-duy-la-vệ trú mưa ba tháng. Sau khi vá sửa pháp y, Đức Phật và chư Tỳ-kheo vận y ôm bát rời vương quốc ra đi. Đại Ái Đạo cùng các vị cung phi thị nữ lớn tuổi trong cung vội đuổi theo Đức Phật.

Đến thôn Na-tư, Đức Phật dừng chân nghỉ bên bờ sông. Đại Ái Đạo liền đến trước đánh lễ Đức Phật rồi đứng qua một bên bạch:

–Con nghe người nữ siêng năng, kiên trì tu tập có thể đạt được bốn đạo quả Sa-môn nên muốn xin được lãnh thọ giới luật và giáo pháp của Đức Phật. Ở tại nhà, con luôn có đức tin với Phật pháp, nay mong được xuất gia học đạo.

Đức Phật dạy:

–Hãy thôi hẳn đi! Cù-đàm-di, thật không an lạc cho giới nữ khi phải khép mình vào trong giáo pháp và giới luật của Ta, vận y ca-sa, sống trọn đời Phạm hạnh thanh tịnh giải thoát.

Đại Ái Đạo khẩn cầu như vậy ba lần nhưng Đức Phật vẫn không chấp nhận. Bà đến trước đánh lễ, nhiễu quanh Đức Phật rồi lui ra, đứng ngoài ngõ. Bấy giờ cả đoàn người vận y ca-sa, đứng chân trần trên đất, khuôn diện và y phục lấm lem bụi đường, thân thể mỗi một, than khóc rất bi thảm.

Hiền giả A-nan thấy bá mẫu Đại Ái Đạo như thế liền hỏi:

–Cù-đàm-di, vì sao người lại vận ca-sa, đi chân trần, mặt lấm lem, y đầy bụi, có vẻ

mệt mỏi và còn khóc than như vậy?

Đại Ái Đạo trả lời:

–Thưa Hiền giả A-nan, nay chỉ bởi tôi mang thân người nữ nên không được nhận lãnh giáo pháp và giới luật của Đức Phật. Do vậy mà tủi hổ thương xót cho bản thân.

Tôn giả A-nan nói:

–Thôi! Thôi đừng than khóc. Cù-đàm-di nên yên lòng. Nay hãy chờ tôi vào thưa thỉnh việc này với Đức Phật.

Hiền giả A-nan lập tức đi vào đánh lễ dưới chân Đức Phật, quỳ thẳng bạch:

–Con từng được nghe Thế Tôn dạy người nữ nỗ lực siêng năng tu tập có thể đạt được bốn đạo quả Sa-môn. Nay Đại Ái Đạo hết lòng thành kính muốn được nhận lãnh giáo pháp và giới luật. Người ở trong cung luôn có niệm tín thành, nay mong được xuất gia học đạo. Cúi mong Đức Phật chấp thuận việc ấy.

Đức Phật dạy:

–Nên thôi đi! Nay A-nan, thật không an lạc nếu Ta cho phép người nữ xuất gia làm Sa-môn, khép mình vào trong giáo pháp và giới luật của Ta. Vì sao vậy? Nay A-nan, thí như trong một gia tộc có nhiều người nữ, ít người nam. Ông nên biết gia tộc đó chính vì thế sẽ bị suy yếu, không thể cường thịnh được. Nếu nay cho phép người nữ xuất gia, khép mình trong giáo pháp và giới luật của Ta chắc chắn sẽ khiến cho đời sống Phạm hạnh thanh tịnh của Tăng đoàn không bền vững dài lâu. Thí như một ruộng lúa đang trổ hạt chín đều gặp phải hơi sương giá rét hay khí hậu xấu sẽ làm cho những hạt lúa tốt bị hư hoại. Nay nếu Ta cho phép người nữ xuất gia, khép mình vào trong giáo pháp và giới luật của Ta chắc chắn sẽ khiến cho đạo lớn thanh tịnh của Ta không được hưng thịnh lâu dài.

Tôn giả A-nan lại thưa:

–Đại Ái Đạo hiện nay đang có tâm niệm chí thiện, rất thành kính. Từ thuở Thế Tôn ấu niên, chính người đã tự tay nuôi dưỡng, dạy dỗ cho Ngài đến lúc trưởng thành.

Đức Phật dạy:

–Đúng như vậy. Nay A-nan, Đại Ái Đạo có đức tin và nhiều tâm niệm trong lành, có ân đối với Ta. Sau khi sinh Ta bảy ngày, mẫu thân của Ta đã mất, chính Đại Ái Đạo đã nuôi dưỡng cho đến khi Ta trưởng thành. Nay tại thế gian này, Ta thành Phật, cũng đã có nhiều ân đức đối với Đại Ái Đạo. Đại Ái Đạo chính do Ta giáo hóa nên tự thân được trở về nương theo Phật, Pháp và chư Tỳ-kheo Tăng; phát khởi lòng tin Phật, Pháp và chư Tỳ-kheo Tăng; dứt bỏ được lòng nghi ngờ đối với Khổ, Tập, Tận và Đạo nên có được đức tin ấy, vâng giữ trọn vẹn giới cấm, trở thành bậc đa văn, thực hành đầy đủ hạnh bố thí, thành tựu được trí tuệ như thế và cũng có thể tự chế ngự bản thân, không giết hại mạng sống, không trộm cắp, không dâm dật, không nói dối, không uống rượu. Như thế, nay A-nan, ngay cả ân đức khuyến hóa khiến mọi người bố thí, cấp dưỡng trọn đời tất cả các thứ y phục, đồ ăn thức uống, ngọc cụ, thuốc men khi bị bệnh cho kẻ bần hàn cũng không bằng ân đức ấy của Ta.

Đức Phật dạy Tôn giả A-nan:

–Nếu như người nữ muốn xuất gia làm Sa-môn thì phải vâng giữ tám pháp cung kính, không được vi phạm, phải suốt đời học tập và thực hành tám pháp ấy. Ví như để đề phòng nước lũ phải khéo đắp đê ngăn chặn, không cho nước lọt vào mối thoi. Nữ giới nếu vâng giữ được như vậy mới có thể khép mình vào trong giáo pháp và giới luật của Ta.

Tám pháp cung kính là gì?

1. Người nữ đã là Tỳ-kheo-ni phải theo Tỳ-kheo Tăng đã thọ Đại giới vâng học chánh pháp.

2. Cứ mỗi nửa tháng, Tỳ-kheo-ni phải sang lễ bái, hầu thỉnh học với Tỳ-kheo Tăng đã thọ Đại giới.

3. Tỳ-kheo Tăng và Tỳ-kheo-ni không được ở chung, sống chung.

4. Sau ba tháng an cư tại một trú xứ, Tỳ-kheo-ni phải cùng nhau tự kiểm thảo về những giới tội nghe được, thấy được và phải tự xét bản thân lầm lỗi ở điểm nào tỉnh ngộ xem xét.

5. Tỳ-kheo-ni không được hỏi và trách phạt Tỳ-kheo Tăng về những giới tội nghe và thấy được. Nhưng Tỳ-kheo Tăng đối với những giới tội nghe được, thấy được của Tỳ-kheo-ni được quyền hỏi và trách phạt, Tỳ-kheo-ni phải lập tức tự phản tỉnh.

6. Tỳ-kheo-ni có lòng cầu học đạo pháp được phép hỏi những việc về kinh, luật với Tỳ-kheo Tăng.

7. Tỳ-kheo-ni bản thân chưa đắc đạo, nếu phạm giới luật phải nửa tháng ra giữa chúng nhận tội, tự sám hối để bỏ tánh kiêu mạn.

8. Tỳ-kheo-ni dù một trăm tuổi, đã thọ đại giới đối với Tỳ-kheo Tăng trẻ tuổi mới thọ đại giới phải ngồi dưới và cung kính lễ bái.

Đó là tám pháp cung kính Ta dạy cho hàng nữ giới xuất gia, phải khếp mình vào đó, không được vi phạm, phải trọn đời học tập và thực hành. Nếu Đại Ái Đạo xét thấy có thể giữ được tám pháp cung kính đó, Ta sẽ chấp nhận cho xuất gia làm Sa-môn.

Hiền giả A-nan nhận lãnh, nhớ kỹ lời Phật dạy, đánh lễ rồi bước ra báo cho Đại Ái Đạo:

–Cù-đàm-di, chớ có ưu sầu nữa! Hãy giữ trọn niềm tin sẽ được từ bỏ đời sống gia đình, xa lìa đời sống gia đình, được lãnh thọ giới pháp. Đức Phật dạy người nữ muốn xuất gia làm Sa-môn phải vâng giữ tám pháp cung kính, không được vi phạm, cần phải trọn đời hết lòng học tập và thực hành tám pháp ấy, phải giữ tâm như đề phòng nước lũ, khéo đắp bờ đê không cho nước lọt vào.

Tôn giả A-nan nói lại đầy đủ, trọn vẹn tám pháp cung kính mà Đức Phật đã truyền dạy ban bố cho bá mẫu nghe và nói rõ:

–Thế Tôn đã dạy người nữ nào có khả năng vâng giữ được như vậy có thể xuất gia, khếp mình vào trong giáo pháp và giới luật của Ngài.

Đại Ái Đạo vui mừng thưa ngay:

–Thưa vâng. Tôn giả A-nan, cúi xin lắng nghe lời này của con. Ví như các cô gái thuộc bốn đẳng cấp đã tắm rửa xong, dùng hương thơm xoa thân, vận y phục trang nghiêm nhưng có người muốn cho họ thêm lợi ích, an ổn không sợ hãi nên dùng các loại hoa thơm tươi tốt và các vật báu quý giá kết thành chuỗi ngọc đem cho các cô gái ấy. Có lẽ nào họ lại không yêu thích vui sướng mang ngay lên đầu? Nay đối với tám pháp cung kính mà Đức Phật đã ban dạy, con cũng hân hoan xin được đội trên đầu vâng giữ.

Đại Ái Đạo được thọ Đại giới làm Tỳ-kheo-ni, vâng giữ và tu tập theo giáo pháp và giới luật nên đạt được quả vị Ứng chân (La-hán). Một thời gian sau, Tỳ-kheo-ni Đại Ái Đạo cùng các vị Tỳ-kheo-ni trưởng lão cùng đi đến chỗ Hiền giả A-nan thưa hỏi:

–Thưa Tôn giả A-nan, các vị Tỳ-kheo-ni trưởng lão này đều tu tập phạm hạnh đã lâu và đều đã thấy chân lý, vậy tại sao lại phải lễ bái các vị Tỳ-kheo Tăng nhỏ tuổi mới thọ đại giới?

Tôn giả A-nan đáp:

–Hãy đợi giây lát, nay tôi sẽ vào để thưa hỏi Đức Phật.

Tôn giả A-nan đi vào, cúi đầu lạy dưới chân Đức Phật bạch:

–Tỳ-kheo-ni Đại Ái Đạo thưa hỏi rằng các vị Tỳ-kheo-ni trưởng lão đều tu tập phạm hạnh đã lâu và đều đã thấy chân lý, vậy tại sao lại phải đánh lể các vị Tỳ-kheo Tăng nhỏ tuổi, mới thọ đại giới.

Đức Phật dạy:

–Hãy thôi đi! Nay A-nan, phải thận trọng, không được nói lời ấy! Chỉ vì hiểu biết của ông không như tri kiến của Như Lai. Nếu Ta không cho phép người nữ xuất gia làm Sa-môn trong đạo của Ta, tất cả Phạm chí dị học ngoại đạo và cư sĩ sẽ lấy y trái trên mặt đất, khấn cầu các Sa-môn: “Hiền giả là bậc giới hạnh thanh tịnh cao tột. Xin Ngài hãy bước trên tấm y này để con được phước báo lâu dài về sau”.

Đức Phật bảo Tôn giả A-nan:

–Nếu Ta không cho phép người nữ xuất gia làm Sa-môn trong đạo của Ta, mọi người trong đời đều trái tóc xuống đất cầu xin các Sa-môn: “Hiền giả là bậc có đầy đủ giới, văn, tuệ, hành. Xin Ngài hãy bước lên trên tóc này để con được phước báo lâu dài về sau”.

Nếu Ta không cho phép người nữ xuất gia làm Sa-môn trong đạo của Ta, người trong thiên hạ đều chuẩn bị đầy đủ y phục, trai phẩm, giường nằm, thuốc men chữa bệnh, và mời thỉnh: “Xin các vị Sa-môn nhận lấy, tùy ý đem về dùng”.

Nếu Ta không cho phép người nữ xuất gia làm Sa-môn trong đạo của Ta, nhân dân ở khắp nơi sẽ kính thờ Sa-môn như thờ mặt trời, mặt trăng, như thờ Thiên thần, còn hơn cả bậc tối cao của các vị dị học ngoại đạo.

Nếu Ta không cho phép người nữ xuất gia làm Sa-môn trong đạo của Ta, chánh pháp của Như Lai sẽ được hưng thịnh cả ngàn năm.

Đức Phật lại dạy Tôn giả A-nan:

–Vì người nữ xuất gia làm Sa-môn nên làm cho giáo pháp của Ta suy vi hết năm trăm năm. Vì sao vậy? Nay A-nan, vì người nữ có năm ngôi vị không thể đạt được. Năm ngôi vị ấy là gì?

Người nữ không thể đạt được quả vị Như Lai Tối Chân Chánh Đẳng Giác.

Người nữ không thể đạt được ngôi vị Chuyển luân thánh vương.

Người nữ không thể đạt được ngôi vị Đế Thích, vua tầng trời Đạo-lợi thứ hai.

Người nữ không thể đạt được ngôi vị vua cõi Thiên ma thứ sáu.

Người nữ không thể đạt được ngôi vị Phạm thiên vương ở cõi trời thứ bảy.

Năm ngôi vị ấy trên chỉ có Bậc Trưởng phu mới đạt được. Bậc Trưởng phu ở trong đời thành tựu Phật quả, được làm Chuyển luân thánh vương, được làm trời Đế Thích, được làm vua cõi Thiên ma, được làm Phạm thiên vương.

Đức Phật giảng xong lời đó, chúng hội đều hoan hỷ, vâng giữ lời Phật dạy để tu tập.